

Aftenposten 21.8.2009
Erik Bjørnskau
Livet skjørt som porselen

: Klinisk blanke stålbord med skjelettfragmenter fra smådyr delvis dekket av porselen, og en gipsdekket kvinne som skjuler blikket. Døden er virkelig for Mona Næss

Billedkunstneren og designeren Mona Næss (47) som også har bachelorgrad i keramisk kunst og mastergrad i visuell kunst, inviterer til et «Reality-Show» i et hvitt nakent kunstlokale omdannet til disseksjonssal, eller operasjonsstue. Men tittelen har ingen ting med TV-show å gjøre. –.Jeg viser i denne installasjonen noe som for meg har med den virkelige virkeligheten å gjøre, så jeg bruker jo tittelen ironisk, dette forslitte begrepet satt inn i en ny og kanskje mer alvorlig kontekst, smiler hun svakt. –.Dette er nemlig ikke gjenskapt natur, ikke en type kunst der du modellerer på nytt noe du har sett. Nei, her er alt faktisk virkelig, inkludert denne gipsavstøpningen av meg selv på gulvet. Installasjonens hovedbord er av skinnende blankt og tungt stål, og er nedlesset med et hundretall av små skjelettfragmenter av forskjellige dyr: rev, mink, gris, hund, ape, struts, mus, pinnsvin – og også mange fugleslag, som due og papegøye.

–.Utgangspunktet er at dette er naturlig døde dyr – du må få med dét, presiserer Næss. –.Jeg har funnet dyr i naturen, men også fått tak i dyrelik på annen måte, kjøpt eller byttet til meg. Her er bare benrestene igjen, så dyppet i en støpemasse, flytende porselen, og brent i 1200 grader. –.Slik at de blir på grensen av støv, som under kremering. Og porselenet krymper og sprekker opp. For dette er «naken» porselen, uten glasur.

Hun ønsker å få frem et slags ubehag ved å vise denne prosessen: fra liv til død og tilintetgjørelse, skildret i en klinisk vitenskapelig, sykehusaktig ramme.

–.Tanken var å komme nær innpå autentisk natur, og spørre hva man da føler, tenker. Forhåpentligvis et snev av alvor. Jeg inviterer betrakteren til å ta på og manipulere det som vises.

Hun har lagt frem 12 profesjonelle store pinsetter blant benrestene på bordet –.Jeg vil at dette skal være en påminnelse av det skjøre og forgjengelige som livet er. Ved å jobbe med det lett knuselige porselenet, som et tynt skall av «korpus» på benstykkene, så føler jeg at materialets karakter henger nøye sammen med dyrelikene.

På et lite stålbord ved siden av har hun tilført et litt komitragisk tablå: et

polyestergips-dekket kranium av en puddel lagt opp på noen kilo sukker. –.Mens det store bordet blir litt «jordkloden», alt det forgjengelige i naturen, så er dette på en måte en kommentar på den hjemlige arenaen. Kjæledyret som er foret i hjel av godsaker.

Og i tillegg til fire små monterer med dyrelik, noen forsølv et eller tilvirket i en støpeprosess med bronse som viser død og døds kamp – for eksempel en forsølv et ilder inne i en surstoffmaske, så består installasjonen også av en polyestergipsdekket kvinnefigur som ligger sammenkrøket på siden, oppå noen søppelsekker. Hun er dekket av et slør, og har ansiktet helt tildekket.

–.Ja, det er en avstøpning av meg, nikker Mona Næss. Hun lå stille i tre timer, iført en slik turkis beskyttelsesdress som politi bruker på åstedsbefaringer, og ble dekket av et skall av polyestergips. Som så ble delt i to på langs for å settes sammen igjen.

–.Jeg har på en måte skjult meg selv, lagt en kappe rundt meg. Du kan si at skulpturen blir et bilde på hvor vondt det er å observere livet – og døden. Du eldes, og man blir oftere og oftere stilt overfor disse spørsmålene. Samtidig inviterer jeg vel til at man kan reflekter over overgrep på det levende, på natur.

Hun minner om ukens nyhet om den kinesiske musen Tiny, dyrket frem fra en stamcelle. –.Det kan virke som ren science-fiction sier Mona Næss, smiler skjevt og rister på hodet.

Men det er også et aldri så lite apropos til hennes eget litt ubehagelige «reality-show» i Kongens gate.

Pris installasjon kr.180.000. Tir.-fre. 11-17, lør.&søn.12-16. Kongens gate 3.

www.ramgalleri.no Mona Næss: Reality-Show